

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 2023

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης

ΘΕΜΑ: Συνεπιμέλεια: "Ανησυχητικά τα πρώτα δείγματα από την εφαρμογή του Ν. 4800/2021"

Ο νόμος 4800/2021 "Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις" αποσκοπεί, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεσή του, στην εξυπηρέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του τέκνου δια της ενεργού παρουσίας και των δύο γονέων κατά την ανατροφή του και την εκπλήρωση της ευθύνης τους έναντι αυτού. Εντούτοις, από τα πρώτα δείγματα, η εφαρμογή του νόμου αποδεικνύεται δύσκολη, καθώς φαίνεται ότι έχει ανέβει σημαντικά ο αριθμός των υποθέσεων που άγονται ενώπιον των δικαστηρίων ιδίως στα ακροατήρια των ασφαλιστικών μέτρων υποθέσεων οικογενειακού δικαίου.

Πιο συγκεκριμένα, όπως έχει επισημανθεί από κοινωνικούς φορείς, διαπιστώνεται ότι με το νόμο 4800/2021 δίνεται η δυνατότητα να εκβιαστούν πολλοί γονείς. Είναι σαφές ότι αποτελεί εργαλείο στα χέρια του γονέα που δεν θέλει να καταβάλει διατροφή και απειλεί με τη προσηχηματική προσφυγή στην δικαιοσύνη για την ανατροπή αποφάσεων επιμέλειας και επικοινωνίας εάν δεν περιοριστούν οι απαιτήσεις διατροφής ανήλικων τέκνων από τον γονέα που έχει σήμερα την επιμέλεια. Το ενδεχόμενο αυτό είχε σαφώς τονιστεί από τους νομικούς ήδη από την συζήτηση το σχετικού νομοσχεδίου και σήμερα αποτελεί μια θλιβερή πραγματικότητα.

Επιπλέον, ο νόμος 4800/2021 έχει δώσει τη δυνατότητα να ζητείται εναλλασσόμενη κατοικία ανήλικων τέκνων σε πολλές ακραίες περιπτώσεις χωρίς κανένα σεβασμό στην καθημερινότητα και το συμφέρον του παιδιού και με μία μηχανιστική υπολογιστική λογική που διέπει το νόμο και που πολύ απέχει από οικογενειακές σχέσεις και από αυτό που ονομάζουμε το καλώς εννοούμενο συμφέρον του παιδιού. Έτσι, σύμφωνα με μαρτυρίες και καταγγελίες, σήμερα υπάρχουν αιτήσεις αλλά και αποφάσεις που αφορούν την εναλλασσόμενη κατοικία ή απλή διανυκτέρευση νεογέννητων μακριά από τη μητέρα τους - βρεφών που βρίσκονται κατά τη διάρκεια του θηλασμού ο οποίος θηλασμός έτσι υπονομεύεται και διακόπτεται, αλλά και την εναλλασσόμενη κατοικία παιδιών που βρίσκονται στο στάδιο αποθεραπείας με βαρύτερες ασθένειες και νοσήματα στα οποία δεν ενδείκνυται η αλλαγή περιβάλλοντος, ακόμα και κατά παράβαση των σχετικών ιατρικών συστάσεων.

Στις δε εκκρεμείς υποθέσεις επί των οποίων δεν είχε εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αμετάκλητη δικαστική απόφαση ο νόμος προβλέπει ότι εφαρμόζεται ο νόμος 4800/2021 γεγονός που έχει προκαλέσει πλημμυρίδα νέων αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων και αγωγών για υποθέσεις που είχαν ρυθμιστεί τα προηγούμενα χρόνια ακόμα και συναινετικά. Παρατηρείται το παράδοξο να επιτυγχάνεται με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων (και μάλιστα με προσωρινή διαταγή) η αιφνίδια ανατροπή ακόμη και εφετειακών αποφάσεων. Επομένως, με μία εξαιρετικά σύντομη και επείγουσα διαδικασία η οποία προφανώς δεν παρέχει εχέγγυα ορθής δικανικής κρίσης, ούτε παρέχει στους διαδίκους τη δυνατότητα ανάπτυξης όλων των ισχυρισμών τους και αξιοποίησης όλων των δικονομικών μέσων, έχει δοθεί η δυνατότητα να ανατραπούν εφετειακές αποφάσεις, αποφάσεις που έχουν δηλαδή ληφθεί μετά από πολυετή αντιδικία και μετά από τη χρήση όλων των δικονομικών μέσων, με την εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο, προσκόμιση ένορκων βεβαιώσεων και σειράς αποδεικτικών στοιχείων και μετά από αναλυτική εξέταση του πλήρους φακέλου της δικογραφίας.

Επειδή :

Η παρακολούθηση της εφαρμογής των νέων διατάξεων του Οικογενειακού Δικαίου βασιζόμενη σε σαφή στοιχεία κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τελικά με το νέο οικογενειακό δίκαιο εξυπηρετείται το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Πόσες Αιτήσεις Ασφαλιστικών μέτρων και Αγωγές στα κατά τόπους Πρωτοδικεία, έχουν συμπεριλάβει το αίτημα της συνεπιμέλειας και πόσες έχουν ευδοκιμήσει;**
- 2. Σε πόσες Αιτήσεις Ασφαλιστικών Μέτρων και Αγωγές που έχουν κατατεθεί σε όλα τα Πρωτοδικεία της Ελληνικής Επικράτειας έχει υποβληθεί το αίτημα της ακρόασης των τέκνων από τους διαδίκους ή έχει υποβληθεί αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο;**
- 3. Σε ποιες ηλικίες βρίσκονται τα τέκνα για τα οποία υποβάλλεται το αίτημα της ακρόασης και αυτό έχει γίνει δεκτό από το δικαστήριο;**
- 4. Πόσες Αιτήσεις Ασφαλιστικών Μέτρων και Αγωγές στα Πρωτοδικεία της χώρας έχουν ως αίτημα την εναλλασσόμενη κατοικία των τέκνων και σε πόσες έχει γίνει δεκτό αυτό το αίτημα αυτό και ποιες οι ηλικίες των τέκνων που δεν έχουν σταθερή κατοικία;**
- 5. Ποιες από τις Αιτήσεις Ασφαλιστικών Μέτρων και Αγωγές των κατά τόπους Πρωτοδικείων αφορούν στη μεταβατική διάταξη του νόμου 4800/2021;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ακρίτα Έλενα

Αναγνωστοπούλου Σία

Αποστολάκης Ευάγγελος

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Κασιμάτη Νίνα

Μάλαμα Κυριακή

Πούλου Παναγιού

Τζούφη Μερóπη

Χρηστίδου Ραλλία